

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “การบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทย : กรณีศึกษาผู้กำกับที่เป็นศิลปินตลก ซึ่งเป็นการศึกษากระบวนการบริหารตั้งแต่ เกณฑ์การคัดเลือกของผู้บริหารระดับสูงในแต่ละบริษัทที่ผลิตภาพยนตร์ จนถึงการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่มีศิลปินตลกเป็นผู้กำกับภาพยนตร์” ผู้ศึกษาเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลแบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง และทีมงานปฏิบัติงานของกองถ่ายทำภาพยนตร์ของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกทั้ง 3 คน ได้แก่ บำเรอ ผ่องอินทรีย์ จาตุรงค์ พลบูรณ์ และ เพ็ชรทาย วงษ์คำเหลา โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีมาเป็นกรอบในการศึกษา ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์ แนวคิดการบริหารตามสถานการณ์ แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ Personal SWOT ทฤษฎีรูปแบบนิยม ทฤษฎีประพันธกร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษา มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ใช้เป็นเกณฑ์การคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์ที่มาจากศิลปินตลก ของบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์
2. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่การทำงานของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกในเชิงการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์
3. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกในการทำหน้าที่บริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทย

สรุปผลการศึกษา

การสรุปผลการศึกษาในเรื่อง “การบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทย : กรณีศึกษาผู้กำกับที่เป็นศิลปินตลก ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดมาสรุปผลการศึกษาที่จะเป็นไปตามลำดับของวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. เกณฑ์การคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์ที่มาจากการเป็นศิลปินตลก ของบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์

เกณฑ์การคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์ที่มาจากการเป็นศิลปินตลก ของบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์จากการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารระดับสูงของบริษัทผลิตภาพยนตร์ที่มีผู้กำกับภาพยนตร์เป็นศิลปินตลก ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ นโยบายในการคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์ของบริษัทผลิตภาพยนตร์นั้นเปิดกว้างแต่จะเน้นไปที่ตัวบุคคล โดยจะใช้การพิจารณาจากบุคลิกภาพของตัวบุคคลก่อนเป็นอันดับแรกว่าสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ต้องการนำเสนอให้กับผู้บริหารระดับสูงมีความประทับใจได้หรือไม่ โดยมีความสามารถในการเล่าเรื่อง และผลงานที่ผ่านมาเป็นตัวประกอบซึ่งในขั้นแรก ซึ่งในจุดนี้จะแตกต่างกันไปไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแสดงความคิดที่คนเหล่านั้นต้องการนำเสนอ ว่ามีความคิดใกล้เคียงกับนโยบายการตลาดของบริษัท ตัวตนของบริษัทหรือไม่ บางครั้งอาจจะคัดเลือกจากเนื้อหาในบทภาพยนตร์ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาจากผู้บริหารระดับสูง และกลุ่มผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ในบริษัทที่จะช่วยกันให้เหตุผลและตัดสินใจ

กระบวนการในการคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์หน้าใหม่ของทางบริษัทผลิตภาพยนตร์นั้น การที่จะเข้าผู้บริหารระดับสูงของได้มี 2 ช่องทาง นั่นคือ การที่ตัวบุคคลเข้าไปติดต่อตรงกับทางบริษัท อีกทางหนึ่งคือการที่บุคคลมีโอกาสดำเนินการพบปะกับผู้บริหารระดับสูงแล้วมีการพูดคุยกันในช่วงแรก จะใช้การพิจารณาในเรื่องของเนื้อเรื่องว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการที่จะผลิตของผู้บริหารระดับสูงมากน้อยแค่ไหน ขั้นตอนต่อไปก็จะนำไปเสนอต่อที่ประชุมของบริษัทว่ามีความเห็นอย่างไร โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 2 สัปดาห์ในการพิจารณาการให้คำตอบจะมีสองลักษณะคือ อนุมัติให้ทำงานต่อทั้งในส่วนของคนที่จะได้สิทธิ์ในการทำภาพยนตร์และพัฒนาบทภาพยนตร์ต่อไป แต่ในกรณีที่บุคคลศักยภาพไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาก็จะมีการตกลงในส่วนที่จะขอพัฒนาบทภาพยนตร์ต่อไปโดยเป็นการซื้อลิขสิทธิ์จากเจ้าของบทประพันธ์เพียงอย่างเดียว ซึ่งถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ก็จะจบการทำธุรกิจลง

สิ่งสำคัญ จุดเด่น ที่ผู้บริหารระดับสูงใช้เลือกศิลปินตลก มาเป็นผู้กำกับภาพยนตร์ จากที่ผู้ศึกษาสังเกตเห็นได้ในประเด็นแรกที่เป็นปัจจัยในการคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกเข้ามาทำงานนั้นคือความมีชื่อเสียงในสังคม ศิลปินตลกเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม ความ เป็นบุคคลแห่งมวลชน ต่อมาก็คือ ความสามารถเฉพาะทาง นั่นคือ ความสามารถเฉพาะทางใน การสร้างเนื้อเรื่องตลก เพราะความเป็นศิลปินตลกนั้นต้องมีความเข้าใจในมุขที่จะเล่นซึ่งจะส่งผล ต่อภาพยนตร์ เช่นเดียวกับเรื่องของความสัมพันธ์กับศิลปินตลกด้วยกันซึ่งจะส่งผลดีต่อการตลาด และการผลิตภาพยนตร์ตลกเพราะสามารถต่อรองราคา ตลอดจนสามารถเจรจาให้ศิลปินตลกที่มี ชื่อเสียงเข้ามาร่วมงานได้ ประเด็นสุดท้ายก็คือ ความไว้วางใจของผู้บริหารที่มีให้กับบ๊าเรอ ผ่องอินทรีย์ เนื่องจากความสัมพันธ์ในการทำงานด้วยกันก่อนหน้านี้

2. บทบาทหน้าที่การทำงานของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกในเชิงการบริหารงาน กองถ่ายทำภาพยนตร์

การบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกนั้นพบว่า จะให้ความสำคัญกับขั้นตอนก่อนถ่ายทำภาพยนตร์ที่สุด บ๊าเรอ ผ่องอินทรีย์ ใช้การหลักการในการ วางนักแสดงหลักก่อนเพื่อทำ “หน้าหนัง” ไปเสนอกับนายทุน โดยที่มีการตกลงกับตัวนักแสดงให้ สำเร็จก่อน แล้วจะทำการเขียนบทภาพยนตร์ให้เฉพาะเจาะจงว่าเป็นนักแสดงคนที่ตกลงไว้ ซึ่งจะ ไกล่เคียงกับเพชรทาย วงษ์คำเหลา ส่วนจาตุรงค์ พลบูรณ์ ที่มีหน้าที่ในการเขียนบทภาพยนตร์ด้วย ตนเองในขั้นตอนนำเสนอและเป็นที่ยอมรับในการเขียนบทภาพยนตร์ตลกที่ไม่เหมือนกับคนเขียน บทภาพยนตร์ท่านใดในบริษัท จีทีเอช จำกัด

ขั้นตอนการเตรียมงาน ในจุดนี้หลักในการบริหารงานในส่วนของการตัดสินใจจะอยู่ กับผู้กำกับภาพยนตร์เป็นจุดสูงสุด ซึ่งถ้ามีอุปสรรคในเรื่องของเวลาการทำงานที่ไม่สามารถเข้ามา ประชุมกับทีมงานได้ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกจะใช้ทีมงานที่ไว้วางใจที่สุด นั่นคือ ผู้ช่วยผู้กำกับ ภาพยนตร์ที่หนึ่งและวางตัวเองเป็นศูนย์กลางในการทำงาน นั่นคือ ถ้าใครมีปัญหาเรื่องอะไรก็สามารถ บริक्षाได้โดยตรง จะไม่มีการปิดกั้นความคิดของทีมงาน การเตรียมงานก่อนถ่ายทำของผู้กำกับ ภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกนั้น จะจบงานที่โต๊ะทำงาน จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงถ้าไม่มีเหตุสุดวิสัย จะบอกถึงทิศทางภาพยนตร์ (Direction) ที่ตนเองต้องการแล้วให้ทีมงานฝ่ายต่าง ๆ ไปเตรียมงาน มาให้ตรวจสอบกันในการประชุมทีมงานแต่ละครั้ง ในเรื่องของการควบคุมงบประมาณผู้กำกับ ภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกจะให้ผู้ควบคุมการสร้างดูแลตรงส่วนนี้โดยจะรายงานความเคลื่อนไหว ในส่วนนี้โดยตลอด ต่อมาในการถ่ายทำภาพยนตร์ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกใช้หลักการ

บริหารตามสถานการณ์ในกองถ่ายทำภาพยนตร์ เนื่องจากการถ่ายทำภาพยนตร์นั้นมีปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้บริหารไม่สามารถควบคุมได้อย่างมากมาย การบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ก็ต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในแต่ละวัน รวมถึงการสั่งการและควบคุมงานด้วย

ขั้นตอนสุดท้ายสำหรับการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ นั่นคือ ขั้นตอนการตัดต่อ ซึ่งในส่วนนี้ ก็จะมีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุดเช่นกัน แต่จะเข้าไปดูงานในขั้นตอนสุดท้ายหลังจากที่ผู้ช่วยผู้กำกับภาพยนตร์ที่หนึ่ง จะมีหน้าที่ดูแลงานในส่วนที่ก่อนหน้านี้ แต่ก็จะมีการสั่งการจากผู้กำกับภาพยนตร์ในส่วนขอเนื้อหาที่ต้องการจะเก็บไว้ เพราะมีผลต่อการเล่าเรื่อง หลังจากนั้นก็จะเชิญผู้บริหารระดับสูงมาตรวจสอบคุณภาพของงาน ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดตามความเหมาะสม ถ้าในกรณีที่ทุกคนตกลงกันว่าจะถ่ายเพิ่มก็จะมีการจัดคิวถ่ายซ่อมเพื่อความสมบูรณ์ของภาพยนตร์

ความเข้าใจในศาสตร์ของการผลิตภาพยนตร์ที่ทีมงานปฏิบัติสามารถสัมผัสได้จากการทำงานร่วมกันในกองถ่ายทำภาพยนตร์ ในการเล่าเรื่องผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกจะใช้วิธีสื่อสารออกมาตรง ๆ เพราะเนื่องจากทีมงานเป็นที่คุ้นเคยกันอยู่แล้ว จึงสามารถทราบความหมายที่ต้องการจะสื่อได้ ซึ่งในท้ายที่สุดจากความคิดเห็นของทีมงานปฏิบัติงานในกองถ่ายที่มีศิลปินตลกเป็นผู้กำกับภาพยนตร์นั้นมีการยอมรับในความสามารถของศิลปินตลกที่มีความเข้าใจในศาสตร์ของการผลิตภาพยนตร์จากการใช้ประสบการณ์ การเรียนรู้ ของตัวศิลปินตลกเองในแต่ละท่าน นำมาปรับปรุงการทำงาน และใช้ในการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์

3. ศักยภาพของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกในการทำหน้าที่บริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทย

ศักยภาพของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกในการทำหน้าที่บริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทย นั้น มีความสำคัญมากสำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์เพราะผู้กำกับภาพยนตร์ต้องใช้การบริหารที่ดีเพื่อที่จะสร้างงานได้ตามที่คาดหวังของตนเองและนายทุน ตัวอย่างการทำงานที่ประสบความสำเร็จของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกจะเป็นผลประโยชน์และความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคุณค่าในเชิงการสื่อสารดังต่อไปนี้

ศิลปินตลกในฐานะผู้กำกับภาพยนตร์จะใช้ประสบการณ์การใช้ชีวิตและความผูกพันในภาพยนตร์ มาเป็นแนวทางในการสร้างภาพยนตร์ โดยส่วนมากจะเป็นประเด็นใกล้ตัวที่อยู่ในชีวิตประจำวันของตัวเอง หรืออาจจะเป็นเรื่องของความทรงจำในอดีตที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกจากการชมภาพยนตร์ที่ได้ถูกถ่ายทอดผ่านภาพยนตร์เรื่อง หลวงพี่เท่ง อีสัมสมหวัง แหมมยโสธร บอดีการ์ดหน้าเหลี่ยม โกยเถอะโยม และ ตั๊ดสู้ฟุด เนื่องจากลักษณะร่วมในประเด็นที่น่าเสนอที่มี

เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน ความเชื่อทางพุทธศาสนา ความเป็นชาวบ้าน ในภาพยนตร์เรื่อง หลวงพี่เท่ง อีสัมสมหวัง แหยมยโสธร หรือเป็นภาพยนตร์ที่เกิดจากความประทับใจของตัวผู้กำกับ ภาพยนตร์ในอดีตแล้วพยายามนำเสนอ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภูมิหลัง ประวัติส่วนตัว รสนิยมด้าน ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนวิธีการดำเนินชีวิตที่เชื่อมโยงในภาพยนตร์แต่ละเรื่อง เช่น ภาพยนตร์เรื่อง หลวงพี่เท่งนอกจากจะมีการเล่าเรื่องผ่านตัวละครเอกที่เป็นพระแล้วยังมีการนำเสนอเพลงลูกทุ่งซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกชื่นชอบ แทรกไว้ในภาพยนตร์เช่นเดียวกับปรัชญาทาง พุทธศาสนาที่ได้ถูกถ่ายทอดผ่านเรื่องราวของการเทศน์ การสั่งสอนของพระที่เป็นแกนในการเล่า เรื่อง ส่วนภาพยนตร์เรื่องแหยมยโสธรซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่ทีมงานปฏิบัติงานยอมรับว่าเป็นตัวตน ของผู้กำกับภาพยนตร์ที่สุดก็สะท้อนเรื่องราวจริงจากถิ่นฐานบ้านเกิด การใช้ภาษาท้องถิ่นใน ภาพยนตร์ทั้งเรื่องซึ่งแสดงในถึงความรักบ้านเกิด ภูมิใจในบ้านเกิดของตัวผู้กำกับภาพยนตร์อีก ด้วย อีกส่วนหนึ่งคือภาพยนตร์ที่เกิดจากความประทับใจส่วนตัวในภาพยนตร์ที่ผู้กำกับภาพยนตร์ เคยรับชม เช่น ภาพยนตร์เรื่องบอดีการ์ดหน้าเหลี่ยม และ ดัดสุฟุตที่ได้รับอิทธิพลจากภาพยนตร์ ฮอลลีวูดแอคชั่น ซึ่งผู้กำกับภาพยนตร์ได้นำมาเป็นโทนขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ปรากฏใน ภาพยนตร์ดังกล่าว เนื่องจากการดำเนินชีวิตของศิลปินตลกนั้นต้องมีความเป็นนักแสดง นัก ล้อเลียนอยู่ในตัวจึงสามารถนำองค์ประกอบของภาพยนตร์ที่สร้างมาปรับจนกลายเป็นมุขตลกเพื่อ เรียกเสียงหัวเราะจากผู้ชมได้

นอกจากความสัมพันธ์ทางวิถีชีวิต รสนิยม ภูมิหลังของผู้กำกับภาพยนตร์กับประเด็น ในการเล่าเรื่องที่มีความเชื่อมโยงกันแล้ว เทคนิคในการสร้างภาพยนตร์ยังเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต รสนิยม ภูมิหลังของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกอีกด้วย ถึงแม้บางครั้งการเล่าเรื่องใน “ทางตลก” จะขัดกับการเล่าเรื่องในทางภาพยนตร์ก็ตาม แต่ความสามารถเฉพาะ “ทางตลก” ของแต่ละคนก็ เป็นจุดเด่นและเป็นสไตล์ภาพยนตร์ของแต่ละท่านที่จะใช้นำเสนอในเชิงการสื่อสารเช่น จังหวะการ เชื่อมต่อฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องหลวงพี่เท่งภาค 2 การถ่ายภาพแบบแช่กล้องเพื่อให้ผู้ชมได้ เห็นการแสดงของนักแสดงเหมือนชมวีดีโอตลกคาเฟ่ในอดีตโดยการใช้เทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์ แบบ Master Scene เพื่อรองรับการปูมุขตลกเพื่อจบการแสดงแบบสด ๆ ของตัวละคร เทคนิคการ ถ่ายภาพพร้อมกับการเคลื่อนไหวกล้องในหลายลักษณะในการถ่ายหนึ่งครั้งซึ่งมีลักษณะคล้ายกับ ภาพยนตร์ไทยในสมัยก่อนก็แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้อีกเช่นกัน ซึ่งเป็นการสร้าง คุณภาพการนำเสนอเฉพาะทางแบบใหม่ ๆ ให้กับผู้ชมภาพยนตร์ที่ติดตาม และความสำเร็จจาก รายได้เป็นสิ่งที่สะท้อนการยอมรับในการนำเสนอแบบเฉพาะทางของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็น ศิลปินตลก

ความสัมพันธ์ของการดำเนินชีวิตยังสามารถเชื่อมโยงในการทำงานเชิงบริหาร กองถ่าย เนื่องจากภูมิหลังของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกแต่ละท่านเติบโตมาจาก ครอบครัวที่อาศัยอยู่ที่ต่างจังหวัด ถึงสะท้อนออกมาให้เห็นในบุคลิกลักษณะการทำงานที่อ่อนน้อม ถ่อมตัว ขยันในการทำงาน ซึ่งอาจจะเกิดในช่วงแรกที่เริ่มกำกับภาพยนตร์ใหม่ ๆ เพราะศิลปินตลก แต่ละท่านขาดความรู้ในการผลิตภาพยนตร์ การให้เกียรติผู้อื่น มีสัมมาคารวะกับผู้อาวุโส อีกส่วน หนึ่งคือภูมิหลังด้านจิตวิทยาที่เกิดจากประสบการณ์ที่เลวร้ายในการเป็นนักแสดงประกอบแล้วถูก ช่มเหง เห็นความไม่ยุติธรรมในการปฏิบัติตัวของผู้บริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ จึงนำมาปรับปรุง ให้การทำงานของตัวเองไม่เป็นอย่างที่เคยประสบมา ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างสัมพันธ์ในทางบวกกับการ บริหารจึงส่งผลให้ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกได้รับความชื่นชอบจากบุคลากรรายรอบ เป็น ที่ยอมรับนับถือ และทีมงานยอมทำงานแบบเต็มศักยภาพ การทำงานผลิตภาพยนตร์จึงมีคุณภาพ สมความคาดหวังของทุก ๆ ฝ่ายนอกจากการสร้างคุณค่าในเชิงการสื่อสารแล้ว ศักยภาพของผู้กำกับ ภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกยังสามารถวิเคราะห์เป็น ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการกำกับภาพยนตร์ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า

คุณสมบัติที่เป็นจุดแข็งของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก ที่ใช้ในการบริหารกอง ถ่ายทำภาพยนตร์ มีดังต่อไปนี้ สิ่งแรกที่เชื่อมโยงได้กับทุกท่านคือ **ชื่อเสียงส่วนตัว** ที่สามารถไป ทำการตลาดต่อได้ เพราะศิลปินตลกที่มีชื่อเสียงเป็นจุดขายของภาพยนตร์ โดยศิลปินตลกสามารถ เรียกความสนใจ โน้มน้าวให้ผู้บริโภคสนใจได้และมีผู้ติดตามผลงานตลอด นอกจากนั้นชื่อเสียง ส่วนตัวที่ทำให้การทำงานง่าย **ความสามารถเฉพาะทางในการกำกับภาพยนตร์** ในที่นี้คือ “ทางตลก” หรือแนวทางถนัดที่เป็นเอกลักษณ์ของศิลปินตลกในแต่ละท่านที่ได้มาจากการดำเนิน ชีวิตในการแสดงตลก หรือมาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาที่จะถ่ายทอดและนำเสนอในภาพยนตร์ที่ ตนเองเป็นผู้กำกับ **ความสัมพันธ์ที่ดีกับศิลปินตลกด้วยกัน** ก็มีส่วนสำคัญและเป็นจุดแข็งของ ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก เนื่องจากสามารถนำศิลปินตลกที่มีความสนิทสนมตัวมาเป็น “หน้าหนัง” ของภาพยนตร์ได้ บางครั้งสามารถช่วยในเรื่องการจัดการเจรจาต่อรองในส่วนของการจ่าย ค่าตัวของศิลปินตลกได้ถูกกว่าผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไป รวมไปถึงความเกรงใจของบรรดาศิลปิน ตลกที่มีต่อผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกทั้ง 3 คน **วิธีการทำงานของผู้กำกับภาพยนตร์ที่ เป็นศิลปินตลก** ที่มีความตั้งใจในการทำงาน มีความสร้างสรรค์ในการทำงานและทุ่มเทตัวเองกับ งาน การทำงานที่ประกอบไปด้วยความสามารถที่หลากหลาย ศิลปินตลกสามารถที่จะเขียนบท ภาพยนตร์ที่รวดเร็ว มีความขยันที่จะพัฒนาคุณภาพของงานในแต่ละชิ้น เป็นคนเอาจริงเอาจังใน การทำงาน ใส่ใจในรายละเอียด มีความชัดเจนในการสั่งการ การมีวินัยในการทำงาน รับผิดชอบ งานตลอดกระบวนการ นอกจากนั้นยังรู้จักใช้ประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาประยุกต์ใช้ใน

การบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์ **การบริหารบุคลากรในการทำงานถ่ายทำภาพยนตร์** โดยใช้หลักการที่หลากหลาย เช่น การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี การบริหารงานที่มีความชัดเจนส่งผลให้ทีมงานไม่สับสน ความเป็นผู้นำที่ทีมงานปฏิบัติงานได้ซึมซับจากวิธีการทำงาน และการดำเนินชีวิตที่ต้องทำงานเลี้ยงครอบครัวที่มีขนาดใหญ่พร้อมกับการสนับสนุน ส่งเสริม สร้างคน ในชีวิตประจำวันของแต่ละท่าน การมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ การปฏิบัติกับทีมงานเหมือนเพื่อน พี่ น้อง สามารถซื้อใจทีมงานได้ **การที่มีทีมงานปฏิบัติงานในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่ดี ส่งเสริม** สามารถสร้างการทำงานที่มีคุณภาพ และสำเร็จลุล่วงตามความคาดหวังได้ เนื่องจากผู้กำกับภาพยนตร์ที่มีศิลปินตลกแต่ละท่านต้องการคนช่วยคิด ช่วยแบ่งเบาภาระ ซึ่งถ้าทีมงานที่ร่วมงานในการผลิตภาพยนตร์ไม่มีคุณภาพ ไม่เข้าใจในการสื่อสารของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก จะทำให้ผลงานสำเร็จอย่างไม่มีคุณภาพ จากผลการศึกษาจะสังเกตได้ว่าผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกจะมีทีมงานที่ไว้วางใจและทำงานด้วยกันในภาพยนตร์ทุก ๆ เรื่อง และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน **ความสามารถในการต่อรองกับผู้บริหารบริษัทผลิตภาพยนตร์เป็น** จุดแข็งที่เหนือกว่าผู้กำกับภาพยนตร์ท่านอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัดเพราะผู้กำกับภาพยนตร์ส่วนใหญ่ ถ้าไม่ทำงานกับนายทุนมานานจะไม่สามารถเข้าหาได้โดยตรง

คุณสมบัติที่เป็นจุดอ่อนของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก ในการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ มีดังต่อไปนี้ **ความเป็นตัวเอง (อัตตา)** เช่น ความต้องการที่จะนำเสนอเรื่องราวในเนื้อหาของภาพยนตร์มากเกินไปจนเกิดปัญหาในขั้นตอนการตัดต่อเนื่องจากภาพยนตร์จะมีความยาวเกินไป การวางจุดขายของภาพยนตร์ผิด การตัดสินใจที่ชัดเจนเกินไปไม่มีทางเลือกอื่น ๆ เผื่อไว้ในการทำงาน การยึดติดกับการทำงานเดิม ๆ จนบางครั้งออกไปเป็นมุขตลกคาเฟ่ที่ และการตัดสินใจที่ชัดเจนเกินไปไม่มีทางเลือกอื่น ๆ เผื่อไว้ในการทำงาน เป็นต้น **นิสัยส่วนตัวในการทำงาน** ด้วย การที่เป็นคนใจเกรงใจเนื่องจากบางครั้งการให้ออกัสกับความเห็นส่วนใหญ่นั้นอาจจะส่งผลทำให้ภาพยนตร์ไม่เป็นไปดังที่คาดหวัง หรือการเกรงใจทีมงานปฏิบัติงานในเรื่องของความต้องการของตัวเองที่ไม่มั่นใจว่าทีมงานจะเห็นด้วยหรือไม่ ทำให้ทีมงานไม่สามารถส่งเสริมความต้องการที่ศิลปินตลกอยากได้จริง ๆ จนพลาดโอกาสในการสร้างสรรค์งานให้ดีขึ้น **เรื่องของเวลาในการทำงาน** ซึ่งจะไม่เหมือนกับผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไป ตารางงานของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกจะเต็มตลอด มีเวลาทำงานภาพยนตร์เพียงวันที่ไม่มีตารางเวลาทับซ้อนกับงานประจำ ทำให้การนัดประชุม การจัดตารางการถ่ายทำจะใช้เวลายาวนานกว่าผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปที่มีเวลาในการทำงานกำกับภาพยนตร์ทุกวันในหนึ่งสัปดาห์ **การขาดความรู้ในเชิงลึกของการผลิตภาพยนตร์ของศิลปินตลก** เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงแรกที่ได้โอกาสในการทำงานกำกับภาพยนตร์เช่นการไม่ได้เรียนมาทำให้บางครั้งจะสื่อสารถึงความต้องการลำบาก การเล่าเรื่องที่เส้นเรื่องจะบางมาก บางครั้ง

ถ่ายทำภาพยนตร์มากก็มีปัญหาเรื่องของความต่อเนื่อง และส่งผลไปถึงขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ ที่จะทำให้การตัดต่อมีปัญหาในการเล่าเรื่อง **การทำงานสองอย่างในเวลาเดียวกัน** ทั้งงานกำกับภาพยนตร์และการเป็นนักแสดงของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกทำให้งานหน้ากองถ่ายทำภาพยนตร์อาจจะทำให้การถ่ายทำบกพร่องได้ เพราะไม่สามารถควบคุมงานได้ทั่วถึงทั้งในเรื่องของการแสดงของตนเอง และการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์ในวันถ่ายทำ

ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก ที่ใช้ในการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ มีดังต่อไปนี้ **การที่ผู้บริหารระดับสูงให้โอกาสและอิสระในการทำงาน** ที่จะส่งผลดีในการบริหารภาพยนตร์ทำให้เกิดเอกภาพในการบริหาร ไม่มีการแทรกแซงการทำงาน ซึ่งการที่จะได้โอกาสนี้ต้องใช้เวลาในการที่ผู้บริหารของบริษัทผลิตภาพยนตร์ยอมรับ เชื่อมั่น และไว้วางใจในผลงานที่ผ่านมา โดยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของรายได้ที่ประสบความสำเร็จของภาพยนตร์ที่กำกับโดยศิลปินตลก **ความนิยมในการบริโภคภาพยนตร์ตลกของผู้ชมภาพยนตร์** เนื่องจากชื่อเสียงที่เป็นที่รู้จักในวงกว้างและเข้าถึงประชาชนทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัด จึงเป็นเรื่องที่แปลกใหม่ในตลาด **ระบบการทำงานที่ดีของบริษัทผลิตภาพยนตร์** ปัจจัยนี้จะส่งผลต่อการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก โดยเฉพาะในเรื่องของการตรวจสอบคุณภาพงาน อย่างเข้มงวดจนทำให้ภาพยนตร์ที่สร้างมีคุณภาพ และมีความเข้าใจกันระหว่างผู้กำกับภาพยนตร์และผู้บริหารบริษัทผลิตภาพยนตร์

ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก ในการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ มีดังต่อไปนี้ **คำวิจารณ์ของบุคคลภายในวงการผลิตภาพยนตร์** นั้นสร้างภาพลักษณ์ในด้านลบแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์ว่าผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกนั้นไม่มีความสามารถ ไม่ได้ทำงานด้วยตนเอง ทำให้ผู้อำนวยความสะดวก หรือทีมงานใหม่ ๆ ที่ไม่เคยร่วมงานด้วยขาดความเชื่อมั่นในการทำงานร่วมกับผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก **คำวิจารณ์ของบุคคลภายนอกวงการผลิตภาพยนตร์** ในเรื่องของวุฒิภาวะในการทำงานไม่ถึง ศิลปินตลกไม่ได้ทำหน้าที่กำกับภาพยนตร์ด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน เนื่องจากสามารถโน้มน้าวให้ผู้ชมไม่ตัดสินใจรับชมภาพยนตร์ของตนได้ และเป็นข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง **นโยบายของบริษัทผลิตภาพยนตร์** ซึ่งบริษัทผลิตภาพยนตร์ที่เติบโตมาจากการเป็นสายภาพยนตร์จึงเน้นการผลิตภาพยนตร์ในความยาวที่จำกัดเพื่อเพิ่มรอบ ทำให้การเล่าเรื่องของภาพยนตร์ตัวเองไม่เต็มที่ เพราะการนำเสนอในรายละเอียดของการเล่าเรื่องในบางอย่างจะถูกตัดทอนไป อีกส่วนหนึ่งจะเป็นเรื่องของเนื้อหาที่บริษัทผลิตภาพยนตร์ต้องการที่จะแทรกแนวทางของภาพยนตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ของบริษัทนั้น ๆ เข้าไปในเนื้อเรื่องของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก ต้องการนำเสนอ จนทำให้เสียอรรถรสในการเล่าเรื่องได้ **รสนิยมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนรูปแบบ**

ในการรับชมภาพยนตร์ การเปลี่ยนจากการรับชมในโรงภาพยนตร์ไปเป็นการรับชม วีซีดี หรือ ดีวีดี ในที่อยู่อาศัยจะส่งผลกระทบต่อรายได้อันที่ภาพยนตร์ได้รับจากโรงภาพยนตร์ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของภาพยนตร์อย่างหนึ่ง เพราะปัจจุบัน (2552) ก็มีผู้รับชมภาพยนตร์ที่มีความคิดแตกต่างในเรื่องของรสนิยมที่ไม่รับชมภาพยนตร์ที่กำกับโดยศิลปินตลกอยู่ด้วย อีกส่วนหนึ่งคือการเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภคเนื่องจากความคาดหวังก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งเพราะผลงานที่ผ่านมาเป็นตัวชี้วัดในความสุขถ้าผู้ชมเข้ามารับชมภาพยนตร์แล้วไม่เข้าเป้าตามความคาดหวังอาจจะส่งผลกระทบต่อในเรื่องของรายได้ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน (2552) ที่ส่งผลกระทบต่อภาพยนตร์ไทยที่มีผู้กำกับภาพยนตร์เป็นศิลปินตลก ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อภาพยนตร์ไทยที่มีผู้กำกับภาพยนตร์เป็นศิลปินตลก เช่น คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ที่ไม่เข้าใจการนำเสนอภาพยนตร์ของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกเป็นบางเรื่องทำให้ไม่ผ่านการตรวจพิจารณา โดยจะต้องแก้ปัญหาด้วยการตัดฉากที่ไม่ได้รับอนุญาตนั้นนอกจากเนื้อเรื่อง ทำให้การเล่าเรื่องในบางส่วนของภาพยนตร์นั้นไม่สมบูรณ์ อีกปัญหาหนึ่งคือภาวะที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การเมืองในปัจจุบัน (2552) ทำให้ผู้ชมภาพยนตร์หวาดกลัวไม่ออกมาชมเนื่องจากความเป็นห่วงในสวัสดิภาพของตัวเองและผู้ร่วมรับชมภาพยนตร์ด้วยกัน

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “การบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทย : กรณีศึกษาผู้กำกับที่เป็นศิลปินตลก” ทำให้ผู้ศึกษาได้เห็นประเด็นต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้ศึกษาจะวิเคราะห์ผลที่ได้จากการศึกษาในบทที่ 4 ออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกจากคุณสมบัติที่เด่นกว่าผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไป

จากการศึกษาพบว่ากระบวนการคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกเข้ามาทำงานในเชิงการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ของบริษัทผลิตภาพยนตร์นั้น ถึงแม้ว่าโดยพื้นฐานของกระบวนการคัดเลือกนั้นจะใช้วิธีการที่ใกล้เคียงกับการคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไป นั่นคือตัวผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องพบช่องทางในการเข้ามานำเสนองานเป็นอันดับแรก ซึ่งจากการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักนั้นจะใช้การแนะนำของพนักงานในองค์กร (Employee referrals) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อำนวยการสร้างของบริษัทผลิตภาพยนตร์เป็นผู้แนะนำ ทำให้มีน้ำหนักสำหรับการตัดสินใจ

ของผู้บริหารระดับสูงคนอื่นและนายทุน และการมาสมัครงานด้วยตนเอง (Walk-in) ที่ใช้การมาสมัครและนำเสนอผลงานด้วยตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่พยายม วงศ์สารศรีที่ได้ระบุถึงวิธีการสรรหาบุคคลให้เข้ามาทำงานในองค์กรซึ่งมีหลายวิธี ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกใช้ 2 วิธีที่กล่าวไว้ในข้างต้นเป็นช่องทางในการทำเสนองาน ซึ่งไม่แตกต่างจากผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปนัก ส่วนในเรื่องของการสรรหาคัดเลือกบุคลากรของบริษัทผลิตภาพยนตร์นั้นสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรทั่วไปของ เวอร์เทอร์ และ ดาวิส (Werther & Kiehl, 1985) ที่ระบุถึงกระบวนการคัดเลือกที่มีอยู่สองระบบคือ ระบบอุปถัมภ์ (Patronage system or Spoil system) และระบบคุณธรรม (Merit System) ที่เป็น ระบบที่ยึดความรู้ความสามารถ ความดีของบุคคลเพื่อบรรจุเข้าทำงาน ซึ่งในระบบอุปถัมภ์นี้ถือว่าเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามากำกับภาพยนตร์ของบริษัทผลิตภาพยนตร์นั่นเอง และไม่แตกต่างจากผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไป แต่ขั้นตอนการพิจารณาความรู้ความสามารถ ความดีของบุคคลที่จะเข้าทำงานในการกำกับภาพยนตร์นั้นถือว่าศิลปินตลกได้สร้างความแตกต่าง เป็นคุณสมบัติที่เด่นและง่ายต่อการตัดสินใจของผู้บริหารของบริษัทผลิตภาพยนตร์ ที่มีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุดในขั้นตอนนี้

การที่ผู้บริหารของบริษัทผลิตภาพยนตร์ตัดสินใจเลือกศิลปินตลกเข้ามาทำหน้าที่บริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์นั้นมาจากลักษณะส่วนตัว (Personal Characteristic) ซึ่งจากการเก็บข้อมูลถือว่าเป็นจุดร่วมที่โดดเด่นแตกต่างจากผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปและเป็นจุดแข็งในการทำงานกำกับภาพยนตร์ที่ผู้บริหารของบริษัทผลิตภาพยนตร์ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่ ซูชัย สมิตทไกร (2547) ได้ระบุถึงการสรรหาบุคลากรขององค์กรต่าง ๆ มักจะมุ่งค้นหา และดึงดูดผู้ที่มีความสามารถและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ภูมิหลังทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และลักษณะส่วนตัว ที่หมายถึง ลักษณะบุคลิกภาพ แรงจูงใจ ความมุ่งมั่น ความสนใจ ทักษะ ค่านิยม หรือลักษณะทางจิตวิทยาอื่น ๆ องค์กรต่าง ๆ จะมุ่งประเมินว่าผู้สมัครงานแต่ละคนมีลักษณะต่าง ๆ อย่างไร และมีความเหมาะสมต่องาน และองค์กรหรือไม่ โดยอาศัยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบบุคลิกภาพ โดยลักษณะส่วนตัวดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

1.1 ชื่อเสียงส่วนตัวที่เอื้อต่อการประชาสัมพันธ์

ชื่อเสียงส่วนตัว ที่สามารถไปทำการตลาดต่อได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์ เพราะศิลปินตลกที่มีชื่อเสียงเป็นจุดขายของภาพยนตร์ โดยศิลปินตลกสามารถเรียกความสนใจ โน้มน้าวให้ผู้บริโภคสนใจได้และมีฐานผู้รับชมที่จะคอยติดตามผลงานโดยตลอด ซึ่งจุดนี้จะเป็นข้อแตกต่างจากผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องจากการให้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ “จุดเด่นของพีโนต์คือเขามีชื่อเสียงอยู่แล้ว เขามี

แฟนทั่วประเทศอยู่แล้ว อย่างน้อยการประชาสัมพันธ์ก็ง่ายอยู่แล้ว ง่ายกว่าผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นคนที่ไม่มีความรู้สัก” (ธวัชชัย พันธุ์ภักดี, สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2553) อีกส่วนหนึ่งคือความเป็นตัวตนของศิลปินตลกที่ถูกนำมาเป็นจุดขายเนื่องจากชื่อเสียงเช่นเดียวกัน “ความเป็นตัวเขา ขายความคิดเขา ขายความสามารถเขา ทุกอย่างที่ได้มาจากตัวเขาทั้งนั้น มันสามารถทำให้หนังขายดี” (ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2553)

1.2 ความสามารถเฉพาะทางในการกำกับภาพยนตร์

“ทางตลก” หรือแนวทางชนิดที่เป็นเอกลักษณ์ของศิลปินตลกในแต่ละท่านที่ได้มาจากการดำเนินชีวิตในการแสดงตลก หรือมาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาที่จะถ่ายทอดและนำเสนอในภาพยนตร์ที่ตนเองเป็นผู้กำกับโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความคิดในการนำเสนอภาพยนตร์ตลกที่อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ซึ่งผู้อำนวยการสร้างบริษัทของผลิภาพยนตร์ได้กล่าวว่า “จังหวะนั้นเหมือนกับว่าสไต์ตลกมาแรง เพราะตอนนั้นหนังตลกทำเงิน ศิลปินตลกมาเล่นหนังเยอะแล้วเป็นหนังทำเงิน แล้วมันเป็นความสามารถเฉพาะทางของตัวศิลปินตลกด้วยในการทำหนังตลก” (ธวัชชัย พันธุ์ภักดี, สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2553) ความสามารถเฉพาะทางนี้สร้างความแตกต่างให้กับแนวทางในการผลิตภาพยนตร์ของค่ายภาพยนตร์เช่นกัน “จุดเด่นก็คือ ฝีมือและมุขตลกที่เขาซำของที่เขาทำแล้วเราทำไม่ได้ เราทำได้แค่ตลกที่เขาเรียกเราว่าพวกฟิลกู๊ด ตลกแบบยิ้มน้อย ๆ...มุ่มมองในการเล่าเรื่องของเขามันเราเชื่อว่าเขาสามารถทำให้คนตลกได้ สามารถทำให้ใครเล่นตลกได้โดยใช้เทคนิคของเขา” (เช่นชนนี สุนทรสารทูล, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2553) และความสามารถเฉพาะทางสามารถทำให้ผู้อำนวยการสร้างมั่นใจที่จะเลือกศิลปินตลกเข้ามาทำงาน “มุขตลกเขาก็จะมาวางมาใส่ตามความเหมาะสม ตรงนี้ของหม่าที่ผมคิดว่าคนนี้ใช่ ทำให้ผมมั่นใจในความคิดเขา” (ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2553)

1.3 ความสัมพันธ์ที่ดีกับศิลปินตลกด้วยกัน

ศิลปินตลกที่มีความสนิทส่วนตัวมาเป็น “หน้าหนัง” ของภาพยนตร์ได้ บางครั้งสามารถช่วยในเรื่องการจัดการเจรจาต่อรองในส่วนของการจ่ายค่าตัวของศิลปินตลกได้ถูกกว่าผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไป รวมไปถึงความเกรงใจของบรรดาศิลปินตลกที่มีต่อผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกซึ่งเป็นข้อได้เปรียบเมื่อเทียบกับผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปอย่างชัดเจน ผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มผู้อำนวยการสร้างต่างกล่าวไว้ว่า “ศิลปินตลกได้เปรียบเรื่องบารมีในวงการตลก” (ธวัชชัย พันธุ์ภักดี, สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2553) แม้จะไม่ใช่ปัจจัยหลักในการตัดสินใจตามความสัมพันธ์ที่ดีกับศิลปินตลกด้วยกันก็เป็นผลพลอยได้ทางธุรกิจที่มีผลประโยชน์มากกว่าผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปอย่างชัดเจน “เรื่องของความสัมพันธ์กับศิลปินตลกด้วยกันที่เข้ามาแล้วสามารถช่วยต่อรองราคาคาตลกด้วยกัน จริง ๆ แล้วเป็นข้อดี พี่ก็เห็นข้อนั้นพอได้พี่งศ์มาพี่ก็เห็นข้อดี แต่ก็ไม่ใช่ปัจจัยหลักที่

เราจะมาตัดสินใจแต่จะเป็นผลพลอยได้มากกว่า มันถูกลงก็จริงแต่มันไม่มาก” (เช่นชนนี สุนทรสารพุล, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2553) ซึ่งข้อได้เปรียบในจุดนี้เป็นสิ่งที่ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์จะไม่เข้ามาเกี่ยวข้องมาก โดยจะให้ศิลปินตกลงทำหน้าที่ในการต่อรองเพื่อผลประโยชน์ในการลดต้นทุน และการตลาด “ความสัมพันธ์ในวงการตกลงด้วยกัน ไม่ต้องหวังเลย อันนั้นหม่าเขามีมากอยู่แล้ว ส่วนเรื่องของการคุยกันอย่างไรนั้น ผมคิดว่าเขามีวิธีจัดการกันเอง” (ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2553)

1.4 นิสัยใจคือเป็นที่ไว้วางใจจากผู้บริหารระดับสูง

การที่ศิลปินตกลงสามารถเข้าถึงผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์หรือผู้บริหารระดับสูงของบริษัทผลิตภาพยนตร์ได้นั้น ถือว่าเป็นข้อได้เปรียบมากกว่าผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปที่ไม่มีโอกาสในการเจรจากับผู้บริหารเหล่านี้ นั่นเป็นเพราะสิ่งที่ศิลปินตกลงเคยได้ช่วยเหลือในการทำงานเมื่อครั้งยังเป็นนักแสดงสามารถสร้างความไว้วางใจกับผู้บริหารเหล่านั้นได้ และได้รับโอกาสเป็นการตอบแทน”เนื่องจากพีโน้ตเป็นอันดับหนึ่งของบริษัทอยู่แล้ว เขามีความรู้สึกว่าแกเป็นสายเลือดเดียวกัน โอกาสของเขาคงมีตลอดครับ ทางบริษัทก็เชื่อมั่นตัวเขามาก ไว้วางใจพีโน้ตมาก มองพีโน้ตเป็นคนในองค์กร” (ธวัชชัย พันธุ์ภักดี, สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2553) ความไว้วางใจนี้เกิดขึ้นจากนิสัยที่ตรงกันระหว่างศิลปินตกลงกับผู้อำนวยการสร้างเช่นกัน “ตอนที่ทำงานเรื่ององค์บากกันได้คุยเรื่องหนังบ่อย ๆ แล้วก็ หม่าเป็นคนรักหนังซึ่งคนรักหนังเวลานั่งคุยกันเราจะรู้ แล้วเขาเป็นคนที่รักหนังจริง ๆ แล้วก็ศึกษามันไปในตัวเขา...มันอาจจะกลายเป็นสัญชาตญาณของวิชาชีพเขาด้วย เขาเลยเอามาปรับ กับความรักหนังของเขา ผมคุยไม่กี่ครั้งผมก็เชื่อมั่นเลยว่าคนนี้เป็นผู้กำกับภาพยนตร์ที่ดีได้” (ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2553)

คุณสมบัติที่เป็นจุดเด่นเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่ธงชัย สันติวงศ์ได้ระบุว่าหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการคัดเลือกบุคลากรได้มีนักวิชาการคิดค้นหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคล เช่น Alec Rodger จากสถาบันแห่งชาติว่าด้วยจิตวิทยา อุตสาหกรรมของอังกฤษ ผู้คิดค้นหลัก 7 ประการ ในการคัดเลือกคนเรียกว่า Seven-Point Plan ซึ่งผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตกลงมีจุดเด่นที่สอดคล้องกับแนวความคิดนี้อย่างชัดเจน 3 ประการ ได้แก่ **แนวถนัด** (Aptitudes) แนวถนัดของคนเป็นสิ่งที่อธิบายให้เข้าใจได้ยาก อาจหมายถึง พรสวรรค์ของคนก็ได้ ความถนัดนี้ไม่สามารถฝึกฝนเพิ่มเติมได้เหมือนฝีมือ **นิสัยใจคอ** (Habit or disposition) นิสัยเป็นเสมือนอารมณ์ระดับคน คนเราจะเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนสูง และจะเป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชา จะเป็นที่เคารพของลูกน้อง หรือไม่อยู่ที่นิสัยโอบอ้อมอารี หรือขี้โมโห ซื่อสัตย์สุจริต หรือไม่ และความตั้งใจทำงานเพียงใด และประการสุดท้ายคือ **สิ่งแวดล้อม** (Environment or circumstance) หมายถึง สภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นตั้งแต่อ่อนเกิดจนกระทั่งเกิด สังคมที่อยู่

อาศัย สิ่งแวดล้อมจากการทำงานเก่า หรือ ประเพณีนิยม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อบุคคลนั้น ทั้งในแง่บวกและลบ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ที่เป็นจุดเด่นของศิลปินตลกรุ่นนั้นได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารระดับสูง และผู้ศึกษาจะนำจุดเด่นทั้ง 4 ข้อนี้ไปรวมเป็นจุดแข็งเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกและวิเคราะห์หากกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานของศิลปินตลกในอนาคต

2. เอกลักษณะในการทำงานของผู้กำกับที่เป็นศิลปินตลกในเชิงการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์

2.1 การวางตัวเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจโดยใช้การระดมความคิดทุกคนในกองถ่ายทำภาพยนตร์

การทำงานของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกในเชิงการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์ในขั้นตอนการเตรียมงานก่อนถ่ายทำภาพยนตร์ถือว่าเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างมาก การทำงานในขั้นตอนนี้ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกจะมีอำนาจหน้าที่การตัดสินใจที่สูงที่สุดในกองถ่ายทำภาพยนตร์ “ผมเวลาทำงานผมให้ความไว้วางใจกับทีมงานก่อน ในลำดับแรกเวลาผมทำหนังผมก็เรียกคนที่เก่ง ๆ มาทำงาน โดยที่เอาผมเป็นศูนย์กลาง” (บำเรอ ผ่องอินทรีย์, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2553) และผู้กำกับภาพยนตร์ต้องทำหน้าที่เชื่อมโยงทีมงานในแต่ละฝ่ายให้เข้าใจและทำงานร่วมกันได้แบบไม่มีอุปสรรค

ในการเตรียมงานที่ต้องดูแลทุกฝ่ายทั้งเส้นเรื่องหรือว่าองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น เรื่องของฉาก เรื่องเสื้อผ้า คือการเป็นผู้กำกับภาพยนตร์ใครถามอะไรต้องตอบโดยทันที เราเสนอความคิดของเราแล้วทีมงานต้องไปแตกไปทำการบ้าน การเป็นผู้กำกับภาพยนตร์ไม่จำเป็นต้องเก่งทุกเรื่อง แต่ต้องให้คนรอบข้างช่วยกัน (จาตุรงค์ พลบูรณ์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2553)

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่ ทราวิส (Travis, 1997) ที่กล่าวว่าผู้กำกับภาพยนตร์มีหน้าที่หลากหลายมากมายในการเชื่อมโยงหรือรวบรวมความคิดสร้างสรรค์ของตัวเอง ให้เข้ากับองค์ประกอบหรือส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกันไม่ว่าจะเป็นบทภาพยนตร์ ผู้เขียน นักแสดง การกำกับศิลป์ ช่างภาพ นักแต่งเพลง และส่วนอื่นเข้าด้วยกันโดยผู้กำกับภาพยนตร์จะไม่สามารถสร้างภาพยนตร์ได้โดยปราศจากสิ่งเหล่านี้

ขั้นตอนการเตรียมงานเริ่มแรกจะใช้ตัวเองเป็นศูนย์กลางในการทำงานนำเสนองานหรืออาจจะมีทีมงานที่รู้จักกันทำงานด้วยกันมานานเป็นคนช่วยรวบรวมหรือเตรียมงานให้

โดยเฉพาะเรื่องของบทภาพยนตร์ “ในการเขียนบทนั้นผมจะเขียนบทเป็นร่างแรกขึ้นมา แล้วก็ส่งให้ลูกชาย หรือ พี่ง ลำพระเพลิงเขียน คุณบัณฑิต ฤทธิธกล เขียน แล้วผมจะมาปรับอีกที เมื่อบทเสร็จจะเป็นบทภาพยนตร์ที่ทีมงานเอาไปทำงานต่อยอดได้ง่ายมาก” (บำเรอ ผ่องอินทรีย์, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2553) ซึ่งตรงกับแนวคิดในการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่ วาสโก (Wasko, 2003) ได้กล่าวเกี่ยวกับการทำงานของคนเขียนบทภาพยนตร์ว่าทุก ๆ คนล้วนแต่จะมีบทภาพยนตร์ในใจหรือแนวความคิดสำหรับภาพยนตร์ของตัวเอง บางครั้งผู้กำกับและผู้ควบคุมงานสร้างภาพยนตร์ก็จะเป็นผู้เขียนบทภาพยนตร์เช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามความชำนาญก็ยังไม่สามารถเทียบเคียงกับผู้ที่มีความชำนาญในการเขียนบทภาพยนตร์เป็นอาชีพ

หน้าที่ของผู้กำกับภาพยนตร์ยังเกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่องอีกด้วย ในฐานะที่เป็นศูนย์กลางในการทำงาน เนื่องจากต้องใช้การเล่าเรื่องในการสื่อสารกับทีมงานให้ชัดเจนการทำงานจะได้เดินหน้าไปในทิศทางเดียวกัน “กำกับภาพยนตร์ก็ต้องทำการบ้านมาก่อน แม้บทจะเขียนเองแต่พี่ก็ต้องอ่านทุกบรรทัด ทุกย่อทุกคำพูด พี่กล้าทำเลยว่ามีบทพูดที่สามารถตอบโต้ได้เลยโดยไม่ต้องเปิดบทดู พี่ต้องซ้ำซอกกับมันมาก เพราะเวลาเด็กถามแล้วไม่รู้เรื่องไม่ได้เลย” (จาตุรงค์ พลบูรณ์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2553) ซึ่งการสื่อสารของผู้กำกับที่เปรียบเสมือนคนเล่าเรื่องนี้ โอเปรียน (Oprien, อ้างถึงใน บรรจง โกศัลวัฒน์, 2529, น. 5) ผู้กำกับละครชาวอเมริกันได้กล่าวว่า ผู้กำกับภาพยนตร์เปรียบเทียบกับคนเล่าเรื่องแรกสุด โดยผ่านคำพูดและลีลาของนักแสดงต่าง ๆ จากนั้นก็ถึงผู้ชม ปัจจัยที่สร้างความสนใจให้กับผู้ชมก็คือ การเล่าเรื่องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทุก ๆ คนเล่าเรื่องในสังขารเดียวกัน จนผู้ชมไม่สามารถหลีกเลี่ยงไปในทางไหนได้

ส่วนความคิดเห็นของทีมงานปฏิบัติงานในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่มีผู้กำกับภาพยนตร์เป็นศิลปินตลกนั้นสิ่งที่สนับสนุนแนวคิดและหลักการที่กล่าวเอาไว้ในข้างต้นที่เกี่ยวกับการเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจของตัวผู้กำกับภาพยนตร์ที่ดีที่สุดก็คือ การระดมความคิดของทีมงาน “พอผมเข้ามาประชุมผมก็เลือก แต่ละคนทีไปทำการบ้านมาก็นำมาเสนอผม ส่วนผมก็จะใช้ความชัดเจนในการสื่อสารกับทีม ส่วนมากจะรู้จักกันอยู่แล้ว ทำกันมาหลายเรื่องแล้ว ผมจะไม่ค่อยเปลี่ยนทีมงานหลัก ๆ ด้วย” (เพชรทาย วงษ์คำเหลา, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2553) เช่นเดียวกับทีมงานที่ทำหน้าที่กระจายงานต่าง ๆ ที่ได้รับมาจากการสื่อสารของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก

จะเป็นการรวบรวมความคิด การประสานงานทางการบริหารกองถ่าย แล้วมาจบที่การตัดสินใจของพี่รงค์เป็นส่วนสุดท้าย ทุกคนในกองมีหน้าที่ช่วยให้จินตนาการของพี่รงค์สมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น...เป็นเรื่องดีที่ทีมงานก็จะมีโอกาสแสดงความสามารถ

และความคิดได้อย่างเต็มที่ มีโอกาสที่จะได้ใช้ความคิดของตัวเองมากในหนัง (ชัยวัฒน์ สีสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2553)

ซึ่งความคิดเห็นของทีมงานในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่มีผู้กำกับภาพยนตร์เป็นศิลปินตลกนี้สอดคล้องกับที่บรรจง โกศลวัฒน์ (2529, น. 1-2) ได้กล่าวในหนังสือ การกำกับและการแสดงในภาพยนตร์ว่า ผู้กำกับภาพยนตร์เป็นผู้ควบคุมการสร้างภาพยนตร์ในขั้นตอนการถ่ายทำทั้งหมดโดยตรง เพราะเป็นผู้ที่ทำให้เรื่องราวทั้งหมดในบทภาพยนตร์กลายมาเป็นภาพเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวาในจอภาพยนตร์ ความสำเร็จของผู้กำกับนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการสั่งการทุกคนในกองถ่ายให้ทำงานอย่างประสานกลมกลืนและนำเอาความสามารถของทุกคนในกองออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

การทำงานกับทีมงานที่ใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาเป็นหลักในการบริหารนั้นก็จะมีการนำเสนอจากทีมงานเพื่อให้ผู้กำกับภาพยนตร์ได้รับทราบและวางแผนในการปฏิบัติงานในวันถ่ายทำภาพยนตร์

เรื่องไหนที่ไม่เข้าใจจะเปิดโต๊ะประชุมแล้วศึกษา เช่นเรื่องถ่ายได้น้ำอย่างจะทำอย่างไร เราต้องมาคุยกันว่าในน้ำเราต้องใช้อะไรบ้างแล้วใช้เวลาเท่าไร ผมก็จะบอกกลับไปว่าต้องใช้บอดี้ประคบกลองได้น้ำ แล้วต้องใช้อุปกรณ์อะไรยึด หรือว่าอาจจะใช้การควบคุมจากกรีโมทบนฝั่งหรือเปล่า ซึ่งคุณพอรู้อยู่แล้วว่าผมทำงานเกี่ยวกับกลองที่ดัดแปลงเพื่อติดกับตัวผู้กำกับภาพมาก่อนเพราะฉะนั้นสรุปว่าผมต้องติดบอดี้ประคบได้น้ำ เพราะผู้กำกับคิดว่าน่าจะเหมาะกับตัวผมมากกว่า (พนม พรหมชิต, สัมภาษณ์, 3 เมษายน 2553)

ในขั้นตอนหลังการถ่ายทำ การติดต่อซึ่งเป็นส่วนที่ใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการเล่าเรื่องตลกมาเป็นหลักในการลำดับภาพยนตร์ และก็มีกระบวนการระดมความคิดจากผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์และทีมงานในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่จะแสดงความคิดเห็นเช่นกัน “ใช้เหตุผลคุยกันไม่มีการทำอะไรโดยไม่บอกกัน แต่ทุกสิ่งอยู่ในดุลพินิจและการตัดสินใจของพี่รงค์กับผู้บริหารระดับสูง นี่คือจุดเด่นของจีทีเอช และหนังจีทีเอชจะมีเวลามากกว่าหนังค่ายอื่น เขาจะห่วงเรื่องความกระชับของเรื่องมากกว่า” (เหมือนฝัน อุปถัมภ์, สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2553) นอกจากนี้ความลงตัวในภาพยนตร์ในขั้นตอนหลังการถ่ายทำนั้นผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกก็ยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเช่นกัน “จะมีการประเมิณงานกันว่าติดต่อแบบไหนที่ได้ผลกับเนื้อหามากที่สุดแต่จะยึดแนวทางที่ดีที่สุดส่งผลกับภาพยนตร์ในทางที่ดีที่สุดโดยไม่มีการเลือกเฉพาะสิ่งที่ตัวเองทำ บางครั้งความคิดของทีมงานที่ทำแล้วดีกว่าพี่หม่ำก็ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นได้”

(ปภพ สุรสกุลวัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2553) และสุดท้ายในกรณีที่จำเป็นต้องมีการถ่ายทำเพิ่มเติม ก็ใช้ความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อผลสำเร็จของภาพยนตร์

ในขั้นตอนตัดต่อพื้หน้าจะหาเวลาว่างเข้าห้องตัดต่อ พอตัดต่อเสร็จก็จะเอาไปให้ สมศักดิ์ เตชะรัตนประเสริฐดู หรือไม่ก็พี่ปรัชญา ปิ่นแก้ว แล้วก็อาจจะมีถ่ายเพิ่ม ซึ่งตอนนี้หนังอยู่ในขั้นตอนถ่ายเพิ่มด้วยเพราะเนื้อหามันไม่พอต้องถ่ายเพิ่ม และมันมีบางอย่างในหนังต้องตัดออก มันมาจากการคุยกันว่ามันไม่เหมาะสม เป็นการปรับแก้ นิดหน่อยตามสิ่งที่มันเป็น (พิพัฒน์ จอมเกาะ, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2553)

การทำงานของทั้งผู้กำกับภาพยนตร์และทีมงานที่มีความสอดคล้องกันได้อย่างลงตัวจึงเป็นเหตุเป็นผลสำหรับการทำหน้าที่ในเชิงการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์อย่างมีประสิทธิภาพ ของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก ส่งผลให้ภาพยนตร์ที่ผลิตมีคุณภาพและประสบความสำเร็จทางด้านรายได้ในเวลาต่อมา

2.2 การใช้ประสบการณ์มาเสริมในการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์

จากการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานในเชิงการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่มีผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกนั้น ใช้หลักการบริหารงานตามสถานการณ์มาบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ทั้งสิ้น ซึ่งถ้าแบ่งออกตามจุดเด่นในการทำงานที่แตกต่างกับผู้กำกับทั่วไป คือ วิธีการทำงานที่แตกต่างและสอดคล้องกับจุดเด่นด้านวิธีการทำงานของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก นอกจากวิธีการทำงานแล้ว วิธีการบริหารที่แตกต่างสอดคล้องกับจุดเด่นการบริหารบุคลากรในการทำงานถ่ายทำภาพยนตร์ของศิลปินตลกนั้นถือว่าประสบความสำเร็จอย่างสูง เนื่องจากเป็นที่ยอมรับจากทีมงานทุกคน โดยใช้ ประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาประยุกต์ใช้ในวิธีการทำงาน “พี่เหมือนเด็กอยู่ที่ซ่อมรถอยู่ใต้ท้องรถ พี่เลยชิน เรื่องแสง เรื่องมุม เรื่องอะไรต่อมิอะไรพี่ชิน เพราะพี่คร่ำหวอดอยู่กับมัน ถ่ายหนังมาเป็นสิบ ๆ เรื่องแล้ว เล่นมาเยอะ คนที่เรียนมาทำได้พี่ทำได้” (จาตุรงค์ พลบูรณ์, สัมภาษณ์, 31 มีนาคม 2553) ประยุกต์ใช้ในการบริหารงานกองถ่ายทำภาพยนตร์

อีกอย่างหนึ่งคือประสบการณ์ผมเล่นหนังมาเยอะโดนผู้กำกับภาพยนตร์ด่ามากมาย จะกินอะไรก็ไม่สะดวก โดนผู้กำกับด่าว่าฟิล์มแพงกว่าชีวิตผมอีก ผมโดนสารพัด ผมเลยปฏิญาณเลยว่าเมื่อใดที่เป็นผู้บริหารมีบริษัททำหนังของผมเรื่องแบบนี้จะไม่ให้เกิดเลยแม้แต่นักแสดงประกอบ (บ๊วย ฝ่องอินทรีย์, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2553)

และมีมุมมองที่ได้มาจากการประสบการณ์ที่ผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปไม่มี “ส่วนมากผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปส่วนมากเขาจะไม่ค่อยได้เป็นนักแสดง แต่เราใช้ประสบการณ์ตรงนี้มาช่วยในงานเรา ทำให้ความหมายที่จะบอกจะเล่าไม่ผิด” (เพชรทาย วงษ์คำเหลา, สัมภาษณ์, 10 เมษายน

2553) การใช้ประสบการณ์ดังที่กล่าวมาในข้างต้นถือว่าการปรับตัวของผู้กำกับภาพยนตร์ให้เข้ากับสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ (2545) ได้ระบุถึงการบริหารภายใต้หน้าที่การบริหารที่สำคัญสี่อย่าง คือ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม การบริหารที่มีประสิทธิภาพย่อมจะต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับปัจจัยและข้อจำกัดทางด้านสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

ส่วนในเรื่องของเนื้อหานั้นก็ถือว่าผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกได้ใช้เนื้อหาที่สอดคล้องกับประสบการณ์ที่ผ่านมาเช่นกันในเชิงการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการเน้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ได้เติบโตมา “เทคนิคการเล่าเรื่องของเขามันหลากหลาย ถ้าวัดเป็นสโตร์น่าจะง่าย ๆ ไทย ๆ ตามตัวเขาตามการดำเนินชีวิตเขา” (ปรัชญา ปิ่นแก้ว, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2553) เรื่องของประเพณีหรือความเชื่อทางพุทธศาสนา “สังเกตงานพีโน๊ตทุกเรื่องจะต้องมีเพลงคือเสน่ห์ของพีโน๊ต หรืออิงความเป็นไทย ๆ อย่างเรื่องการเทศน์ของพระ” (ธวัชชัย พันธุ์ภักดี, สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2553) เรื่องของประเด็นทางสังคมที่เกิดขึ้นแล้วนำมาตีความเป็นบทบาทยนตร์ “เขาก็มีเข้าเรื่องประเด็นสังคมเช่นเรื่องดราม่าเกี่ยวกับการทำแท้ง นั่นพวกพีไม่ได้แก้เป็นอย่างนั้นมาตั้งแต่ต้นแล้ว ไม่ใช่พีมาจับให้สอนสังคมในตอนจบ เขามาตีอย่างนี้ตั้งแต่แรกเลย โถยเถอะโยมพวกเราไม่ได้ไปแก้ของเขา ความเป็นคนเขียนบทของพีรงค์นี้ได้มาตรฐานเลย” (เช่นชนนี สุนทรสารทูล, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2553) ซึ่งก็ถือว่าประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกนำเสนอในภาพยนตร์นั้นมีประสิทธิภาพในการสื่อสารอย่างมากถ้าใช้ความนิยมและกระแสตอบรับทางด้านการรายได้มาเป็นเกณฑ์

3. วิเคราะห์ศักยภาพของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก

จากการศึกษาการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทยกรณีศึกษาผู้กำกับที่เป็นศิลปินตลก โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ Personal SWOT ของ นภาพร ชันธนาภา (2546) ที่ผู้ศึกษานำมาเป็นเครื่องมือในการประเมินศักยภาพของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก มีจุดแข็งดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อข้างต้น คือ ชื่อเสียงส่วนตัว ความสามารถเฉพาะทางในการกำกับภาพยนตร์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับศิลปินตลกด้วยกัน วิธีการทำงานในการกำกับภาพยนตร์ วิธีการบริหารบุคลากรที่ดีในกองถ่ายทำภาพยนตร์ การที่มีทีมงานปฏิบัติงานในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่ดีส่งเสริม และความสามารถในการต่อรองกับผู้บริหารบริษัทผลิตภาพยนตร์ ซึ่งจุดแข็งเหล่านี้ถือว่าเป็นข้อได้เปรียบและเป็นสิ่งที่สร้างความแตกต่างระหว่างผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกกับผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไป

ส่วนโอกาสในการทำงานผลิตภาพยนตร์ต่อไปของศิลปินตลกถือว่าแจ่มใสเนื่องจากปัจจัยที่เป็นโอกาสนั้นเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงยากถ้าผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกจะยังสามารถรักษามาตรฐานการทำงานของตัวเองไว้ได้ ปัจจัยที่เป็นโอกาสเช่น การที่ผู้บริหารให้โอกาสและอิสระในการทำงาน ความนิยมในการบริโภคภาพยนตร์ตลกของผู้ชม ระบบการทำงานที่ดีของบริษัทผลิตภาพยนตร์ก็ยังคงจะเป็นเช่นนี้ต่อไปในอนาคต

นอกจากนั้นปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนและอุปสรรคของศิลปินตลกนั้นจากการเก็บข้อมูลถือว่าเวลาที่ผ่านไปสามารถทำให้ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกสามารถจัดการกับจุดอ่อนและอุปสรรคของตัวเองได้เพราะแต่ละท่านมีพัฒนาการและจุดแข็งที่ชัดเจนกว่าจึงทำให้จุดอ่อนได้พบกับทางแก้โดยใช้หลักแมทริกซ์อุปสรรค-โอกาส-จุดอ่อน-จุดแข็ง (SWOT หรือ TOWS matrix) เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางในการทำงานในเชิงการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทยในอนาคตของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกดังต่อไปนี้

แนวทางที่ 1 นำจุดแข็งมารวมกับโอกาสในการทำงานเพื่อสร้างความก้าวหน้าในการผลิตภาพยนตร์

1.1 การวางแผนการสร้างความก้าวหน้าในการผลิตภาพยนตร์โดยการใช้จุดแข็ง คือ วิธีการทำงานที่ดีของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก และการบริหารบุคลากรในการถ่ายทำภาพยนตร์ กับโอกาสในการทำงาน คือ ระบบในการทำงานที่ดีของบริษัทผลิตภาพยนตร์ แผนการนี้จะเป็นแผนการในการพัฒนาทีมงานในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่มีผู้กำกับภาพยนตร์เป็นศิลปินตลกให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้น เข้ากับวิธีการทำงานของผู้กำกับภาพยนตร์และระบบของบริษัทผลิตภาพยนตร์ ซึ่งสามารถรองรับคุณภาพที่จะเกิดขึ้นได้ในระยะยาวเพราะผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกไม่นิยมการเปลี่ยนทีมงาน

1.2 การวางแผนการสร้างความก้าวหน้าในการผลิตภาพยนตร์โดยการใช้จุดแข็ง คือ ชื่อเสียงส่วนตัวและการที่มีทีมงานปฏิบัติการในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่ดีส่งเสริม กับโอกาสในการทำงาน คือ ระบบการทำงานที่ดีของบริษัทผลิตภาพยนตร์ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาคุณภาพของภาพยนตร์ที่กำกับโดยศิลปินตลกในอนาคต และสามารถวางการตลาดได้เนื่องจากผลผลิตที่เกิดจากทีมงานที่ดีผสมกับระบบการทำงานของ บริษัทผลิตภาพยนตร์ที่ดี จะช่วยให้ผลงานภาพยนตร์มีคุณภาพมากขึ้น จากนั้นความมีชื่อเสียงก็จะเป็นแรงผลักดันให้การตลาดของภาพยนตร์ก้าวหน้า

1.3 การวางแผนการสร้างความก้าวหน้าในด้านเนื้อหาของภาพยนตร์โดยการใช้จุดแข็งคือ ความสามารถเฉพาะทางในการกำกับภาพยนตร์ และการที่มีทีมงานปฏิบัติการในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่ดีส่งเสริม กับโอกาสในการทำงาน คือ ความนิยมในการบริโภคภาพยนตร์ตลก

ของผู้ชมภาพยนตร์ และ การที่ผู้บริหารระดับสูงให้โอกาสและอิสระในการทำงาน จะช่วยสร้างความน่าสนใจในเนื้อหาซึ่งจุดนี้ถ้าผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกทำควบคู่ไปกับทีมงานที่ดีจะสามารถเห็นช่องทางในการนำเสนอมากขึ้นและเป็นตัวเอามากขึ้น ในขณะเดียวกันถ้าเปลี่ยนโอกาสในการทำงานจากการที่ผู้บริหารระดับสูงให้โอกาสและอิสระในการทำงาน มาเป็นระบบการทำงานในบริษัทผลิตภาพยนตร์ที่ดี ก็จะเป็นการสร้างภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาอยู่ในกรอบที่บริษัทผลิตภาพยนตร์ตั้งไว้และจะมีผลดีในด้านการตรวจสอบมาตรฐานของเนื้อเรื่องที่สูงมาก

แผนการ 3 ข้อในข้างต้นจะเป็นแผนการใหม่เพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืนเพราะเป็นการแก้ไขเริ่มตั้งแต่การจัดระบบการทำงาน และ การจัดระบบของเนื้อหาซึ่งจะแตกต่างจากการทำการตลาดแบบปัจจุบัน (2552) ที่ใช้จุดแข็งทางด้านชื่อเสียงและความสัมพันธ์ที่ดีของศิลปินตลกด้วยกัน กับโอกาสในการทำงานด้านความนิยมบริโภคภาพยนตร์ตลกของผู้ชมภาพยนตร์ เนื่องจากแผนการดังกล่าวได้เกิดความล้มเหลวก่อนในกรณีของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกท่านอื่น ๆ เช่น เจริญพร อ่อนละม้ายและ เทพ โพธิ์งาม เป็นต้น

แนวทางที่ 2 นำจุดแข็งมารวมกับอุปสรรคในการทำงานในการลดความเสี่ยงในการผลิตภาพยนตร์และแก้ไขอุปสรรคในการทำงานให้ดีขึ้น

2.1 การวางแผนการทำงานเพื่อลดความเสี่ยงในการผลิตภาพยนตร์และแก้ไขอุปสรรคในการทำงานให้ดีขึ้นโดยการใช้จุดแข็งคือ การที่มีทีมงานปฏิบัติการในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่ดีส่งเสริม กับอุปสรรคในการทำงาน คือ อุปสรรคที่เกี่ยวกับคำวิจารณ์ในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถถ้าศิลปินตลกได้ทีมงานที่ดีจากผลการศึกษาพบว่าศิลปินตลกจะสามารถเรียนรู้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะสามารถแก้ไขได้ทั้งในเรื่องของคำวิจารณ์และจุดอ่อนในด้านการขาดความรู้เชิงลึกในการผลิตภาพยนตร์

2.2 การวางแผนการทำงานเพื่อลดความเสี่ยงในการผลิตภาพยนตร์และแก้ไขอุปสรรคในการทำงานให้ดีขึ้นโดยการใช้จุดแข็งคือ วิธีการทำงานที่ดีของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก และ การบริหารบุคลากรในการถ่ายทำภาพยนตร์ กับอุปสรรคในการทำงาน คือ นโยบายของบริษัทผลิตภาพยนตร์ และรสนิยมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนรูปแบบในการรับชมภาพยนตร์จะเป็นแผนการที่จะปรับปรุงการทำงานทั้งของตัวผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกและการทำงานของทีมงานให้เข้ากันนโยบายของบริษัทเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการผลิตภาพยนตร์ทั้งในแง่ของเนื้อหาและการตลาดที่รองรับความเปลี่ยนแปลงทางรสนิยมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปในทุก ๆ ด้าน

2.3 การวางแผนการทำงานเพื่อลดความเสี่ยงในการผลิตภาพยนตร์และแก้ไขอุปสรรคในการทำงานให้ดีขึ้นโดยการใช้จุดแข็งคือ ความสามารถในการต่อรองกับผู้บริหารของ

บริษัทผลิตภาพยนตร์ และความสัมพันธ์ที่ดีของศิลปินตลกด้วยกัน กับอุปสรรคในการทำงานคือ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน (2546-2552) ที่ส่งผลกระทบกับภาพยนตร์ไทยที่มีผู้กำกับภาพยนตร์เป็นศิลปินตลก แผนการนี้จะเป็นการหาทางออกของทั้งกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่มีผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกกับปัญหาต่าง ๆ จากภายนอกที่ส่งผลกระทบตามช่วงเวลานั้น ๆ เนื่องจากเป็นการร่วมมือของทั้งผู้บริหารของบริษัทผลิตภาพยนตร์ และการใช้ความสัมพันธ์ที่ดีของศิลปินตลกด้วยกันเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่ส่งผลกระทบต่อภาพยนตร์

แนวทางที่ 3 นำจุดอ่อนมารวมกับโอกาสในการทำงานในการทำงานเพื่อจุดอ่อนโดยการใช้โอกาสในการทำงาน

3.1 การวางแผนการทำงานเพื่อลดจุดอ่อนเพื่อเสริมโอกาสในการก้าวไปข้างหน้าของกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่มีศิลปินตลกเป็นผู้กำกับภาพยนตร์นั้น โดยการนำเอาจุดอ่อนทั้งหมดของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก คือ ความเป็นตัวเอง (อัตตา) นิยส์ส่วนตัวในการทำงาน เรื่องของเวลาในการทำงาน การขาดความรู้ในเชิงลึกของการผลิตภาพยนตร์ของศิลปินตลก การทำงานสองอย่างในเวลาเดียวกัน กับโอกาสในการทำงาน นั่นคือ ระบบการทำงานของบริษัทผลิตภาพยนตร์ที่ดี แผนการนี้จะเป็นการสร้างกรอบเพื่อลดจุดอ่อนในทุก ๆ จุด โดยใช้ระบบการทำงานของผู้บริหารอย่างมืออาชีพ ซึ่งจุดอ่อนเหล่านี้สามารถใช้ระบบการทำงานที่ดีจัดการได้ และเห็นผลอย่างชัดเจนในการควบคุมคุณภาพภาพยนตร์

แนวทางที่ 4 นำจุดอ่อนมารวมกับอุปสรรคในการทำงานในการทำงานเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลวในการผลิตภาพยนตร์

4.1 การวางแผนการทำงานเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลวในการผลิตภาพยนตร์ของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกนั้น โดยการนำเอาจุดอ่อนทั้งหมดของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลก คือ ความเป็นตัวเอง (อัตตา) นิยส์ส่วนตัวในการทำงาน เรื่องของเวลาในการทำงาน การขาดความรู้ในเชิงลึกของการผลิตภาพยนตร์ของศิลปินตลก การทำงานสองอย่างในเวลาเดียวกัน ที่เกิดขึ้นจากอุปสรรคในการทำงาน คือ คำวิจารณ์ต่าง ๆ ทั้งบุคคลภายนอกและภายในวงการผลิตภาพยนตร์ การหลีกเลี่ยงสิ่งที่ทำให้เกิดการวิจารณ์เหมือนกับวางแผนหลบหลีกสิ่งที่ทำให้เกิดความเสี่ยง ปิดบังข้อบกพร่องที่จะทำให้เกิดการโจมตีและการทำลายภาพลักษณ์ไปในแง่ลบ การนำเอาวิจารณ์มาใช้ประโยชน์เพื่อลดความเป็นตัวเอง (อัตตา) ที่ส่งผลเป็นจุดอ่อน

นอกจากนี้ผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกสามารถจัดการกับจุดอ่อนได้ด้วยการใช้จุดแข็งของตัวเองจัดการกับจุดอ่อนของตัวเอง ในลักษณะของการปรับปรุงคุณสมบัติของตัวเองให้ดีขึ้น เช่น การลดจุดอ่อนในเรื่องของเวลา ด้วยการใช้นโยบายการที่ดีในกองถ่ายทำภาพยนตร์ และการใช้ทีมงานปฏิบัติการในกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่ดีส่งเสริม ความรู้ในเชิงลึกของการผลิต

ภาพยนตร์ของตัวเองได้ ทุกสิ่งทุกอย่างในการทำหน้าที่ในเชิงการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ของผู้กำกับภาพยนตร์ที่เป็นศิลปินตลกสามารถปรับปรุงข้อด้อยและเปลี่ยนเป็นข้อดีได้เพราะศิลปินตลกรู้จักใช้ประสบการณ์ในทุก ๆ ด้านของชีวิตมารวมกับจุดเด่นที่มีคุณภาพและโอกาสในการทำงานเพื่อพัฒนาการของภาพยนตร์ตัวเองนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “การบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ไทย : กรณีศึกษาผู้กำกับที่เป็นศิลปินตลก” นั้นเป็นการศึกษาเฉพาะการกำกับภาพยนตร์ของศิลปินตลกทั้ง 3 คนซึ่งผู้ศึกษาได้พบประเด็นต่าง ๆ ที่สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไปดังนี้

1. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะเชิงการบริหารควรมีการศึกษากลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ที่กำกับโดยศิลปินตลกในส่วนของผู้บริโภคเพื่อเป็นการศึกษาอย่างครอบคลุมรอบด้าน
2. ควรมีการศึกษาในการบริหารกองถ่ายทำภาพยนตร์ที่มีผู้กำกับภาพยนตร์เป็นบุคคลที่อยู่ในสาขาอาชีพอื่นเพื่อให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่แตกต่างกันในการทำงาน
3. ควรมีการศึกษากการบริหารวางแผนการจัดจำหน่ายภาพยนตร์ที่กำกับภาพยนตร์โดยศิลปินตลกว่ามีรูปแบบที่แตกต่างจากการวางแผนการจัดจำหน่ายภาพยนตร์ที่กำกับโดยผู้กำกับภาพยนตร์ทั่วไปอย่างไร